

Moskevský strážní pes

Ďábel s tváří anděla

Arven Nagajka, 7 měs., fena

Plemeno moskevský strážní pes je v celé Evropě poměrně málo rozšířeno. V České republice se oproti situaci před dvěma roky, kdy zde bylo pouze několik jedinců, stav výrazně zlepšil, nyní je jich u nás již více než 30. Stále více se dostává do povědomí

našich chovatelů, nejen pro svůj vzhled, ale především pro své povahové vlastnosti, které jsou bezkonkurenční. O tyto psy projeví zájem například policejní psodů, ale i chovatelé ovcí, kteří je využijí k ochraně stád před vlky nebo zdivočelými psy.

Historie

Moskevský strážní pes byl vyšlechtěn ruskou armádou pro vlastní potřeby - k ostraze vojenských i státních objektů a objektů zvláštního určení - věznic s nejvyšší ostrahou, raketových základen apod., kde je třeba nekompromis-

ního zásahu proti narušiteli. Šlechtění probíhalo po druhé světové válce ve stanici Rudá hvězda pod vedením vedoucího školy vojenské kynologie generálmajora G. N. Medvěděva. Moskevák je výsledkem reprodukčního křížení bernardýna, kavkazského ovčáka a ruského strakatého loveckého psa. Po kavkazském ovčákovi zdědil silné zuby, vynikající pohybovou soustavu, vytrvalost, nedůvěru k cizím, ostrost a zlobu. Od bernardýna převzal libivý exteriér, dobrou cvičitelnost a oddanost ke svému pánovi. Díky tomu je tento silný a ostrý pes velmi dobře zvladatelný, hodí se ke strážní službě. Dále zvládá i pachové práce. Hlavní předností je však ochrana objektů. Je to pes tvrdý při útoku, neúplatný.

I přes svou mohutnost je velmi pohyblivý a vytrvalý. Svěřený objekt a psovoda chrání s nasazením svého života. Nikdy se nestane, aby se obrátil proti svému pánovi, ani v největším rozdráždění, což někdy udělá např. kavkazský ovčák.

Je to pes velmi inteligentní, který dokáže sám vyhodnotit situaci a podle toho zasáhne, to je nesporná výhoda při střežení objektů.

Historie moskevského strážního psa v České republice je dlouhá necelých deset let. Major ruské armády, který se zde oženil, přivezl s sebou psa a fenu. Tento pár měl dvě štěňata, pejška a fenku, z nichž už, bohužel, ani jeden nežije, ale fena (Andy Ardea CZ) odchovála dva vrhy štěňat. Právě tyto odchovy, spolu se zvířaty importovanými ze země původu, tvoří chovatelskou základnu u nás. Vzhledem k tomu, že o toto plemeno je stále větší zájem, dá se předpokládat, že se tato základna bude stále více rozšiřovat. Založili jsme Kynologickou organizaci Security dogs, která, kromě ostatních ruských a asijských plemen, sdružuje téměř všechny moskevské strážní psy u nás v republice.

Na podzimní výstavě pořádané KOSD ve městě Lázně Bělohrad bylo k vidění 15 představitelů tohoto plemene, což je rekordní množství v Evropě (s výjimkou země původu). Vystavovali zde i chovatelé z Polska. Absolutním vítězem celé výstavy se stal tříletý moskevský strážní pes Endy. Snažíme se sdružit celou Evropu, spolupracujeme s chovateli ze Slovenska, Polska, Maďarska, Ruska a Ukrajiny.

Také se každoročně se svými psy účastníme kromě výstav i setkání chovatelů ruských a asijských

plemen, v roce 2005 již 10. ročníku, kde je možno vidět kromě moskevských strážních psů také kavkazské ovčáky a středoasijské pastevecké psy. Na těchto setkáních je prioritou vyzkoušet povahové vlastnosti těchto plemen v nejrůznějších situacích. Figurant například přepadne majitele na procházce se psem, vnikne do chatky, apod. Ve všech těchto zákrocích se hodnotí jak tvrdě pes majitele chrání. Moskeváci v konkurenci ostatních plemen obstáli vždy na výbornou. V 9. ročníku zvítězil pes Bekhir-Chán Ruský medvěd ve všech kategoriích, ve kterých soutěžil, i ostatní zúčastnění moskevští strážní psi se umístili na předních místech přesto, že byla velká konkurence kavkazanů a středoasiatů.

V naší chovné stanici je možné se podívat, jak tito majestátní psi nejen vypadají, ale i přezkoušet si jejich povahu na kterémkoli ze psů či fen, protože především povaha je to, co dělá moskeváka moskevákem. To by mělo být v zájmu každého chovatele i budoucího majitele tohoto plemene.

Využití

V bývalém Sovětském svazu byl moskevský strážní pes převážně využíván v armádě, pro kterou byl hlavně vyšlechtěn, a u milice. V současnosti hlídá, kromě již zmiňovaných objektů, např. odstavná parkoviště pro kamiony, kde je jeho práce velmi důležitá, střeží bezpečí řidičů i nákladu.

Naši psi střeží několik objektů, kde dříve docházelo k velmi častým vloupáním. Od doby, kdy byli moskeváci nasazeni, nejdříve pod dohledem psůvoda, později již naprosto samostatně, nedošlo již k jedinému krádeži.

Nepříjemnou zkušenost s moskevákem měl zloděj, zvyklý „nakupovat“ v jednom autobazaru náhradní díly a netušil, že objekt je již střežen psem. Poté, co ho ráno majitel sundával ze střežky dodávky, kam zázrakem vyšplhal, prohlásil, že větší hrůzu nezažil. A to měl štěstí, že zde hlídal tentokrát pouze jeden pes.

Moskevský strážní pes hlídá svěšený pozemek přibližně od věku 6 měsíců, ale k opravdu tvrdým zásahům se používá až od 2 let, kdy je již plně vyspělý jak fyzicky, tak především psychologicky. Jsou to psi velmi vyrovnaní, neútočí bezhlavě na plot, sami si vyhodnotí, jak mají na nastalou situaci zareagovat.

Pokud figurant pouze prochází bez zájmu kolem, pes zůstává v klidu, pouze jej sleduje. Když se ale přiblíží a snaží se dostat do objektu, nemá šanci. To je další výhodou těchto psů - nejsou

zbytečně hluční. Důležité jsou dobré ploty, kdo viděl moskeváka v akci, chápe proč. Jeho útok je velice důrazný, není možné se mu ubránit. Zkoušeli jsme s figurantem různé způsoby vniknutí do objektu a pes vždy vyhrál, vetřelec nemá šanci uniknout.

Hlavním důvodem, proč jsme moskeváky začali chovat, byla ochrana rodiny, hlavně dětí. Dříve jsme často mívali problémy s nezvanými hosty, ale od doby, kdy se setkali s našimi psy ve věku osmi měsíců, máme klid. Na první pohled vypadají tito psi velmi mírumilovně, jenže zdání klame. Agresivita psa je základ, na kterém se formují jeho pracovní kvality. Čím vyšší je agresivita, tím větší je předpoklad, že se pes osvědčí v kritických situacích. Razance útoku je srovnatelná snad jen s kavkazským ovčákem. Děti, se kterými vyrůstá, miluje a ochraňuje, a i když je velice hravý, při hře je opatrný, zjevně si uvědomuje svou sílu. Například, když se naše malá dcera učila chodit, pes ji stále doprovázel a snažil se jí dávat oporu, aby nepadala.

Moskevský strážní pes je dobře cvičitelný, i když způsobem zcela odlišným např. od německého ovčáka. Pes, který je oddaný svému pánovi, pro něj udělá cokoliv. Moskevák určený k ostraze objektu hlídá bez výcviku, ale každé další rozdráždění figurantem jeho přirozenou ostrost dále stupňuje. Ještě výraznějšího efektu dosáhneme pokud hlídá objekt více psů. Je-li určen ke strážní službě, má provázet psůvoda, je vhodné psa naučit základní poslušnost. Co se naučí, pamatuje si navždy, není nutné stále opakování. Není dominantní vůči své rodině, nestává se, že by byl agresivní na majitele, či si chtěl získat vůdčí pozici.

Zkušenosti s moskevskými strážními psy nejsou v České republice zatím dlouhodobé, ale podle informací z Ruska jsou to psi, kteří mohou velmi úspěšně pracovat jako psi policejní či v armádě. Během služby plní všechny povely psůvoda, nejsou zbytečně útoční, ale vždy jsou ostražití a připraveni zakročit, dokáží vyvinout značnou, až nečekanou rychlost při útoku a jsou velice vytrvalí. Neútočí na rukáv, ale na krk či rozkrok pachatele. Také při ochraně stád svou úlohu plní na výbornou, domácí zvířata, na která si od mládí zvykne, miluje a ochraňuje.

Podmínkou uchovnění je, kromě exteriéru odpovídajícímu standardu, hlavně test temperamentu, který je součástí bonitace. Zkouška se praktikuje podle země původu, probíhá tak, že

majitel vezme psa na vodítku mimo svůj objekt, proti němu přichází figurant s holí. Dva metry před psem zaútočí na psůvoda a pes by měl bez pobízení aktivně bránit svého pána. Psi, kteří neprojdou tímto testem jsou v zemi původu utraceni, u nás se nepustí do chovu. Tím je zaručena kvalitní povaha odchovaných štěňat.

Péče a výchova

Na klimatické podmínky jsou absolutně nenároční, jejich hustá srst je dobře ochrání před zimou i horkem, není náročná na údržbu, stačí občas pročesat. Přes jejich nenáročnost je

Železný blesk, 2,5 měs., pes, štěně dovoz ze Sibíře, z nejlepšího chovu st. v Rusku

třeba počítat s tím, že pes potřebuje hodně lásky a péče v době, kdy se jeho osobnost formuje. Výchova musí být sice důsledná, ale v žádném případě ne drsná. I pes, od nejtěplejšího mládí rozmazlovaný, svého pána bude chránit, je to v něm. I když vypadá velice dobrácky a přátelsky, dospělý pes nenechá cizího člověka překročit svou, byť jen pomyslnou hranici.

Na výživu není v dospělosti nijak zvlášť náročný, ale v době růstu a vývoje kostry je potřeba kvalitní krmivo s dostatečným množstvím minerálních látek a vitamínů a obzvláště dostatek vápníku, vyváženého fosforem.

Velmi důležitý je pro moskeváka pohyb. Není možné ho zavřít v bytě nebo malém kotci a myslet si, že krátká procházka mu stačí. Pes potřebuje pro svůj harmonický vývoj dostatek pohybu, buď velký výběh nebo dlouhé procházky, jinak z něj bude neosvalené zvíře, které nebude moci plnit svou funkci strážce majetku.

Moskevák by si měl pořídít jen člověk, který je schopný psa, vážícího 70 kg i více, udržet na vodítku v každé situaci. Není to pes na řetěz u boudy. Pokud není možné, aby se mohl po objektu volně pohybovat celý den (např. ve firmě, kde se pohybují ve dne cizí lidé), je nutné pořídít psovi kotec, kde může být bezpečně zavřený v době, kdy nehledá.

Výběr štěněte

Kdo uvažuje o koupi štěněte moskevského strážního psa, měl by si nejdříve rozmyslet, jaké pohlaví pro něj bude vyhovující. Rozdíl není jen v exteriéru, pes je výrazně větší s ozdobnějším osrstěním, ale také ve způsobu hlídání. Fena obíhá pozemek po celý den, hlídá stále, kdežto pes si najde výhodné místo, odkud má přehled a zasáhne, až když se něco opravdu děje, ale důrazněji.

Pokud se rozhodnete, že moskevský strážní pes je přesně to plemeno, které splňuje všechny vaše představy, je dobré se s ním seznámit nejen teoreticky, ale i prakticky, což znamená navštívit chovnou stanicí. Před koupí štěněte je nejlepší podívat se na fenu, je-li to možné i na psa a vyzkoušet si jejich reakce, protože se těžko uvěří tomu, že z té malé, roztomilé huňaté kuličky vyroste tvrdý ochránce majetku. Také je důležité od nejtěplejšího věku mít na paměti, že je to osobnost. Jestliže i potom budete přesvědčeni, že je to pes přesně pro vás, musíte zvážit i to, zda mu můžete dopřát vše co potřebuje: dostatek pohybu, kvalitní výživu a hodně lásky.

Závěrem

V moskevském strážním psovi získá jeho majitel nejen milující a oddané zvíře, ale především neúplatného strážce své rodiny a majetku, který je vždy připraven za něj dát život.

Moskevský strážní pes již vstoupil do povědomí našich kynologů, přibývají noví jedinci importovaní ze země původu a hlavně kvalitní vlastní odchovy, což dává velkou naději pro další úspěšný rozvoj chovu těchto nádherných psů, kteří nejen že každého zaujmou svým vzhledem, ale jejich povaha si získá srdce.

Stručný standard plemene

Standard byl schválen a přijat Ruskou federací chovatelů služebních psů v roce 1985, jeho poslední aktualizace a drobné úpravy byly provedeny k 10.10.2003.

Prvním psem, který je považován za zakladatele plemene MSP, je Orslan.

Celkový vzhled: Moskevský strážní pes je velkého vzrůstu, silné kostry, masivní, s dobře vyvinutým svalstvem, vytrvalý, nenáročný na chov v různých klimatických podmínkách, nedůvěřivý k cizím, doporučuje se pro strážní a jiné druhy služeb.

Výška v kohoutku: Nejcharakterističtější výška pro psy je 77 až 78 cm a pro feny 72 až 73 cm, spodní hranice u psů je nejméně 68 cm, u fen 66 cm, horní hranice výšky není dána.

Hlava: Hlava je velká, mohutná, široká v lebeční části, s dosti hlubokým přechodem od čela k široké mordě, zuby jsou velmi silné, velké s nůžkovým skusem, řezáky jsou v jedné linii. Uši zavěšené, trojúhelníkového tvaru, silné u kořene.

Tělo: Hrudník je hluboký, široký, dlouhý s okrouhlými žebry, který se viditelně rozšiřuje k zadní části. Končetiny jsou přímé a paralelní, tlapy jsou velké a kulaté. Ocas je vysoko nasazen, u kořene silný, při vzrušení se zvedá nad linii zad.

Srst: Srst je hrubá, delší, těsně přiléhající, hustá, s dobře vyvinutou podsadou. U psů jsou více vyvinuté okrasné chlupy, které jsou vidět na krku v podobě hřívy a za ušima, na nohou a na ocase.

Barva: Zbarvení je rezavé s bílou - pláštové, skvrnitě bílé s rezavými nebo šedohnědými plotnami. Hrud', přední končetiny do výše lokte, zadní do bérce a konec ocasu jsou bílé. Povinné je tmavší zbarvení na hlavě než na těle.

Pohyb: Charakteristickým pohybem pro toto plemeno je krátký klus a těžký cval.

Foto: M. Trávníčková

Doroteya Arjita Kesh, 2,5 roku, fena